

Bezpečnostná rada

Distr.: General
19. jún 2008

Rezolúcia 1820 (2008)

Prijatá Bezpečnostnou radou počas jej 5916. stretnutia 19. júna 2008

Bezpečnostná rada,

Potvrdzujúc svoje odhodlanie pokračovať a plne implementovať rezolúciu č. 1325 (2005), 1612 (2005) a 1674 (2006) a vracajúc sa k vyjadreniam svojho prezidenta z 31. októbra 2001 (Bezpečnostná rada/PRST/2001/31), 31. októbra 2002 (Bezpečnostná rada/PRST/2002/32), 28. októbra 2004 (Bezpečnostná rada/PRST/2004/40), 27. októbra 2005 (Bezpečnostná rada/PRST/2005/52), novembra 2006 (Bezpečnostná rada/PRST/2006/42), 7. marca 2007 (Bezpečnostná rada/PRST/2007/5) a 24. októbra 2007 (Bezpečnostná rada/PRST/2007/40);

Vedení cieľmi a princípmi Stanov Spojených národov,

Potvrdzujúc taktiež odhodlanie vyjadrené vo Výslednej správe zo svetového samitu v roku 2005 odstrániť všetky formy násilia voči ženám a dievčatám, vrátane ukončenia beztretnosti a zaistenia ochrany civilistov, predovšetkým žien a dievčat, počas a po ozbrojených konfliktov, v súlade so záväzkami, ktoré prijali štáty pod medzinárodným humanitárnym právom a medzinárodným právom ľudských práv;

*Pripomínajúc záväzky z Pekingskej deklarácie a akčnej platformy (A/52/231) tak ako tie, ktoré sú zahrnuté vo výslednej správe dvadsiatej tretej Špeciálnej schôdze zhromaždenia Spojených národov s názvom *Ženy 2000: Rovnosť pohlaví, rozvoj a mier pre dvadsiate prvé storočie* (A/S-23/10/Rev.1), predovšetkým tie, ktoré sa týkajú sexuálneho násilia na ženách v situáciách počas ozbrojených konfliktov;*

Potvrdzujúc tiež povinnosti zmluvných štátov Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, jeho opčný protokol, Dohovor o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly, a naliehajúc na štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby zvážili ratifikáciu alebo pristúpenie k nim;

Berúc na vedomie, že civilisti tvoria drvivú väčšinu postihnutých ozbrojenými konfliktmi, že ženy a dievčatá sú osobitnými obeťami sexuálneho násilia, vrátane vojnovkej taktiky za účelom

ponižovania, ovládnutia, vyvolania strachu, rozptýlenia a/alebo násilného premiestnenia civilných členov komunity alebo etnickej skupiny, a že sexuálne násilie páchané týmto spôsobom môže v niektorých prípadoch pretrvávať po ukončení nepriateľských akcií;

Pripomínajúc čo najdôraznejšie odsúdenie všetkých sexuálnych a ďalších foriem násilia páchaných na civilistoch v ozbrojených konfliktoch, najmä na ženách a deťoch;

Opakujúc hlboké znepokojenie, že napriek opakovanému odsúdeniu násilia na ženách a deťoch v ozbrojených konfliktoch, vrátane sexuálneho násilia v situáciách ozbrojeného konfliktu, a to aj napriek výzvam určeným všetkým stranám ozbrojených konfliktov na zastavenie týchto úkonov s okamžitým účinkom, tieto akty naďalej existujú, a v niektorých situáciách sa stali systematické a rozsiahle, dosahujúce desivú úroveň brutality;

Pripomínajúc začlenenie mnohých trestných činov sexuálneho násilia do Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu a stanovami ad hoc medzinárodných trestných tribunálov,

Potvrdzujúc dôležitú úlohu žien pri prevencii a riešení konfliktov a pri budovaní mieru, a *zdôrazňujúc* dôležitosť ich rovnoprávnej účasti a plného zapojenia do všetkých snáh o zachovanie a podporu mieru a bezpečnosti, a potrebu zvýšiť ich úlohu v rozhodovacích procesoch so zreteľom na predchádzanie konfliktov a ich riešení;

Vyjadrujúc hlboké znepokojenie tiež nad pretrvávajúcimi prekážkami a výzvami na účasť žien a ich plné zapojenie do prevencie a riešenia konfliktov v dôsledku násilia, zastrasovania a diskriminácie, ktoré narúšajú schopnosť a legitimitu žien podieľať sa na postkonfliktnoch vo verejnom živote, a uznávajúc negatívny dosah na trvalý mier, zmierenie a bezpečnosť, vrátane postkonfliktného budovania mieru;

Uznávajúc, že štáty majú primárnu zodpovednosť za dodržiavanie a zabezpečovanie ľudských práv svojich občanov, ako aj všetkých jednotlivcov na svojom území podľa príslušného medzinárodného práva;

Potvrdzujúc, že strany ozbrojeného konfliktu nesú hlavnú zodpovednosť za prijatie všetkých možných opatrení pre zabezpečenie ochrany civilného obyvateľstva;

Vítajúc pokračujúcu koordináciu úsilia v rámci systému OSN, ktorá sa vyznačuje medziagentúrnou iniciatívou *Akcia Spojených národov pre boj proti sexuálnemu násiliu počas konfliktov*, za účelom vytvorenia povedomia o sexuálnom násilí v ozbrojených konfliktoch a postkonfliktných situáciách, a za účelom úplného ukončenia,

1. *Zdôrazňuje*, že sexuálne násilie, ak je používané ako vojnová taktika za účelom zámerného napádania civilistov alebo ako súčasť rozsiahleho alebo systematického útoku proti civilnému obyvateľstvu, môže výrazne zhoršiť situáciu ozbrojeného konfliktu a môže byť prekážkou obnovenia medzinárodného mieru a bezpečnosti, *potvrzuje* v tejto súvislosti, že účinné kroky k predchádzaniu a reagovaniu na takéto činy sexuálneho násilia môžu významne prispieť k zachovaniu medzinárodného mieru a bezpečnosti, a *vyjadruje pripravenosť* pri posudzovaní situácie v programe rokovania Rady, a v prípade potreby prijať vhodné opatrenia na odstránenie rozšíreného alebo systematického sexuálneho násilia;

2. *Požaduje* zo strany všetkých strán ozbrojeného konfliktu okamžité a úplné zastavenie všetkých činov sexuálneho násillia proti civilistom s okamžitým účinkom;

3. *Požaduje*, aby všetky strany ozbrojeného konfliktu okamžite prijali primerané opatrenia na ochranu civilistov, vrátane žien a dievčat, proti všetkým formám sexuálneho násillia, ktoré by mohli zahŕňať, okrem iného, dodržiavanie zodpovedajúcich vojenských disciplinárnych opatrení a dodržiavanie zásady zodpovednosti velenia, školenia vojsk o kategorickom zákaze všetkých foriem sexuálneho násillia proti civilistom, odhaľovať mýty, ktoré podporujú sexuálne násillie, preverovať ozbrojené a bezpečnostné sily, aby vzali do úvahy v minulosti napáchané znásillnenia a iné formy sexuálneho násillia, a evakuáciu žien a detí pri bezprostrednej hrozbe sexuálneho násillia do bezpečia, a Generálny tajomník *žiada*, kde je to vhodné, podporiť dialóg na riešenie tohto problému v kontexte širšej diskusie o riešení konfliktu medzi príslušnými reprezentantmi OSN a jednotlivými stranami v konflikte, s prihliadnutím, okrem iného, na názory žien postihnutých miestnych komunít;

4. *Konštatuje*, že znásillnenie a iné formy sexuálneho násillia môžu predstavovať vojnový zločin, zločin proti ľudskosti alebo konštitutívny akt, pokiaľ ide o genocídu, *zdôrazňuje*, že je potrebné vylúčiť zločiny sexuálneho násillia z ustanovení o amnestii v rámci procesu riešenia konfliktov, a *vyzýva* členské štáty, aby splnili svoje povinnosti pri stíhaní osôb zodpovedných za tieto činy, zabezpečiť, aby všetky obeť sexuálneho násillia, najmä ženy a dievčatá, mali rovnakú ochranu podľa zákona a rovnaký prístup k spravodlivosti, a *zdôrazňuje* dôležitosť ukončenia beztretnosti za takéto činy ako súčasť komplexného prístupu k hľadaniu udržateľného mieru, spravodlivosti, pravdy a národného zmierenia;

5. *Potvrzuje svoj zámer* pri vytváraní a obnovovaní sankčných režimov konkrétnych štátov, berúc do úvahy vhodnosť opatrení, na ktoré sa zameriavalo, alebo boli dosiahnuté proti stranám v situáciách ozbrojeného konfliktu, ktoré sa dopúšťajú znásillnenia a iných foriem sexuálneho násillia na ženách a dievčatách v situáciách ozbrojeného konfliktu;

6. *Žiada* Generálneho tajomníka po porade s Bezpečnostnou radou, Osobitným výborom pre mierové operácie a jeho pracovnou skupinou a s príslušnými štátmi podľa okolností o rozvoj a realizáciu vhodných vzdelávacích programov pre všetkých mierových a humanitárnych pracovníkov rozmiestnených Organizáciu Spojených národov v súvislosti s misiami podľa poverení Rady, ktoré im pomôžu efektívnejšie predchádzať, rozpoznávať a reagovať na sexuálne násillie a iné formy násillia proti civilistom;

7. *Žiada* Generálneho tajomníka o pokračovanie a zvýšenie úsillia za účelom uplatňovania politiky nulovej tolerancie sexuálneho vykorisťovania a zneužívania mierových operácií OSN, a *vyzýva* krajiny, ktoré prispievajú vojskám a polícii, aby prijali primerané preventívne opatrenia, vrátane tréningov pred rozmiestnením a počas misie a iných aktivít s cieľom zabezpečiť plnú zodpovednosť v prípade takéhoto správania sa ich personálu;

8. *Povzbudzuje* krajiny, ktoré prispievajú vojskám a polícii, po porade s Generálnym tajomníkom, aby *zvážili* kroky, ktoré by mohli prijať na zvýšenie informovanosti a reakcie ich pracovníkov zúčastňujúcich sa mierových operácií OSN na ochranu civilistov, vrátane žien a detí, a predchádzať sexuálnemu násilliu na ženách a dievčatám v konfliktných a postkonfliktných

situáciách, vrátane pokiaľ možno vyslania vyššieho percenta žien v mierových silách alebo v polícii;

9. *Žiada* Generálneho tajomníka, aby vyvinul účinné smernice a stratégie na zvýšenie schopnosti príslušných mierových operácií OSN v súlade so svojimi mandátmi na ochranu civilistov, vrátane žien a dievčat, pred všetkými formami sexuálneho násillia, a aby systematicky zahŕňal do svojich písomných správ pre Radu informácie o konfliktných situáciách a svoje pripomienky týkajúce sa ochrany žien a dievčat a odporúčania pre túto oblasť;

10. *Žiada* Generálneho tajomníka a príslušné agentúry OSN, okrem iného, prostredníctvom konzultácií so ženami a s organizáciami vedenými ženami podľa potreby, aby vytvorili účinné mechanizmy na zabezpečenie ochrany pred násillím, vrátane sexuálneho násillia a to najmä žien a dievčat, ktoré sa nachádzajú v/alebo v okolí utečeneckých táborov pod vedením OSN, rovnako ako vo všetkých procesoch odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie, a v sektoroch v procese reforiem spravodlivosti a bezpečnosti v spolupráci s Organizáciou Spojených národov;

11. *Zdôrazňuje* dôležitú úlohu Komisie pre budovanie mieru, ktorú môže zohrať tým, že do svojich rád a odporúčaní pre stratégie postkonfliktného nastolenia mieru zahrnie, kde je to vhodné, spôsoby, ako riešiť sexuálne násillie spáchané počas a po ukončení ozbrojeného konfliktu a zabezpečí konzultácie a účinné zastúpenie žien v štruktúrach občianskej spoločnosti podľa špecifických podmienok určitej krajiny ako súčasť svojho širšieho prístupu k otázkam rovnosti pohlaví;

12. *Naliehavo vyzýva* Generálneho tajomníka a jeho Osobitných vyslancov, aby pozývali ženy k účasti v diskusiách, vzťahujúcich sa k prevencii a riešeniu konfliktov, udržiavaniu mieru a bezpečnosti, a postkonfliktného budovania mieru, a vyzýva všetky strany, aby takto konali a uľahčili tým rovnakú a plnú účasť žien na rozhodujúcich úrovniach;

13. *Naliehavo vyzýva* všetky zúčastnené strany, vrátane členských štátov, subjekty Organizácie Spojených národov a finančné inštitúcie k podpore rozvoja a posilňovania kapacít vnútroštátnych orgánov, najmä súdnych a zdravotných systémov, a miestnych sietí občianskej spoločnosti, s cieľom zabezpečiť udržateľnú pomoc obetiam sexuálneho násillia v ozbrojených konfliktoch a postkonfliktných situáciách;

14. *Naliehavo vyzýva* príslušné regionálne a subregionálne orgány najmä, aby zväžili vypracovanie a implementáciu zákonov, činností a advokácie v prospech žien a dievčat, ktoré boli postihnuté sexuálnym násillím v ozbrojených konfliktoch;

15. *Žiada tiež* Generálneho tajomníka o predloženie správy Rade najneskôr do 30. júna 2009 a o implementáciu tohto uznesenia v kontexte situácií, ktoré sú na programe rokovania Rady, využívajúc informácie z dostupných zdrojov Organizácie Spojených národov, vrátane štátov, tímov, mierových operácií a ďalších pracovníkov Organizácie Spojených národov, ktoré by zahŕňali, okrem iného, informácie o situáciách v ozbrojených konfliktoch, v ktorých bolo použité sexuálne násillie proti civilistom vo zvýšenej miere alebo systematicky; analýzu prevalencie a trendov sexuálneho násillia v situáciách ozbrojeného konfliktu; návrhy stratégií na minimalizáciu pravdepodobnosti žien a dievčat byť obeťami takéhoto násillia; kritériá pre meranie pokroku v

oblasti prevencie a riešenia sexuálneho násilia; zodpovedajúce príspevky od implementačných partnerov Organizácie Spojených národov v tejto oblasti; informácie o plánoch pre uľahčenie zhromažďovania včasných, objektívnych, presných a spoľahlivých informácií o využívaní sexuálneho násilia v situáciách ozbrojeného konfliktu, a to aj prostredníctvom lepšej koordinácie činností OSN v teréne a v Centrále; a informácie o opatreniach prijatých stranami ozbrojeného konfliktu, za účelom plnenia povinností, ako je uvedené v tomto uznesení, a to najmä okamžitým a úplným zastavením všetkého sexuálneho násilia a prijatím vhodných opatrení na ochranu žien a dievčat pred všetkými formami sexuálneho násilia;

16. *Sa rozhodla* naďalej aktívne angažovať v tejto záležitosti.
